

Prepods'

Powiat : S a n o k.

Gmina Zbiorowa: *Szczawne*

Miejscowość : *Przedzi*

K W E S T J O N A R J U S Z

w sprawie badań środowiskowych.

1/.- Ludność.

a/ charakterystyka danej miejscowości pod względem narodowości /Rusini, Ukraińcy, Lemkowie i t.p./ oraz krótka historia jej powstania:

Przedzi zamieszkuje ludność jednolita pod względem religji i narodowości. Jest to tak zwana "temkowska" ludność, która jednak tej nazwy nie lubi, a nawet uznaje ją za pogardliwą dla siebie, gdyż w wiosce często jeden drugiemu docina: "ty dumny temko." Gdybyśmy ścisli śluząc jej historii, to mogą nam wskazać ich nazwiska np. Graban - pastuch owiec (juhaz) Harhaj - narwy góry i siedmiogrodzie Klothaj Gletyer = " " " Gulicz Truchan tatarskie nazwisko pochodzenia z tego samego środowiska. To wskazuje, że ludność to uaptrywora z Kotoxerany. Chętnie osiedlali się między innymi sydzi i sygawie. Jako kultura wyśsza i na uaptrywora ludność uptyw decydującej mająca, była zawsze ludność miejscowego pochodzenia, na co wskazują nazwiska: Pałynski, Korakowski Łarucki recte Ślachta. Była to drobna szlachta, która osiedliła się w górach: Do wojny ludność ta kalibrała siebie do narodowości "ruskiej" używając terminu "rusnacy". Obecnie ludność z Przedzi przyznaje się do narodowości ukraińskiej. Na emigrację tę wpłynęło: 1) wojna, 2) gazety 3) wyjazd na letnie roboty (na ziwra) na tak zwane doły i 4) wiadomości nie na miejscu.

b/ religja :

/ rzym.kat., gr.kat., prawosławna i t.p./

Ludność katolicka obrządku greckiego. W ostat-
nich czasach, a mianowicie od r. 1929. analsi se voi osobni-
mi, należący do jakiejś komunistycznej partii z r. 1929.
Przez niejakię kramera prywatnego urzędnika tartaku
część młodszych zdemoralizowali. Ponieważ równocześnie
ci demoralizatorzy i sami dali jak najgorszy przykład
dla ludności drżąc o swój mir wśród ludzi stracili.

c/ sposób gospodarki:

/sposób uprawy roli, urodzajność, użycie nawozów sztucznych,
wielkość gospodarstw, przemysł domowy i t.p./

Do niedawna sposób gospodarki był bardzo prymiti-
wizny. Do tego nie było nikogo, kto by na tym polu
pracował. Wzrosty, którzy się znaleźli tu na tem-
korszczyźnie jako pracownicy, często pracowali na
kierzeniach biednego koczownika. Toteż praca jaką
zapoczątkowało tu Towarzystwo Rolnicze i Związek Rolniczy
we Lwowie dało dodatnie wyniki. Z początku pnie-
szęcony koczownik i tu odwołał się z pierwszą nieufnością.
Gdy zobaczył jednak korzyści zaczął się garnąć
coraz bardziej do pracy. Działalność Rolniczej Prepedri-
sy nierównie wzrosła. Tow. Rolnicze w Lwowie
i Związek Rolniczy we Lwowie za podniesienie ich
wszystko na polu rolniczym.

Obecnie uprawiają tu z bardzo dobrym wyui-
kiem silnych nawozów. Zasadzono we wsch około
200 sztuk słabych drzew owocowych. Dość sil-
nie rozwinięta jest hodowla owiec, a z tem wyro-
by trykotarskie z wełny owczej, farbowanie wełny.
Urodzajność ziemniaków w tej miejscowości od
sposobu jej uprawy. Przy mejonalnej uprawie daje
dobry plon. Wielkość gospodarstw od 15 ha i doń.
najwięcej jest małych rolników. Słynny domowy prós
trykotarski jest: tkacki.

2/.- Życie społeczne i gospodarcze:

a/ organizacje gospodarcze / Kółka Rolnicze, Kooperatywy, Kasa Stefczyka / i udział w nich miejscowej ludności.

Z organizacji gospodarczych istnieją. Koto tu
przebieg, kooperatywa „Ostava”. Słoci prou
kór z tych organizacjach nie jest mi
wiadoma.

b/ organizacja oświatowo- społeczne / Czytelnie Proświty, Czytelnie
Kaczkowskiego, Ridna Szkoła i t.p. / i udział w nich miejscowej
ludności.

Żadnie je w miex czytelnia „Proświty.”
Słoci proukor nie jest mi wiadoma.

3/ Krótka charakterystyka ludności pod względem przekonań politycznych.
/stosunek do Państwa Polskiego/

Poza kilkoma osobnikami przekonaniami komunistycznymi cała ludność we wsi spokojna, a w stosunku do Sałistrwa Jolskiego lojalna.

4/ Nazwiska główniejszych przedowników pracy oświatowo - społeczno -
gospodarczej.

Głównym pracownikiem oświatowo społecznym jest sołtys Dwiór Łazarz. W kole ludoweńskie pracują: Babiat, Iwan; Harhaj, Widney; Chabupa, Iwan. W aptelni "Srovin"ta" pracuje Morakowski, Grzegorz. W kooperatywie: ks. Peredowicz, Boyli; Babian, Iwan anubodny.

W Prepedri dnia 28. lutego 1936

.....
/podpis/

Kwestionariusz

w sprawie badania środowiska

Nazwa miejscowości: Rzepedzi.

- 1) W tej miejscowości nie ma żadnych zabudowań sztuki malarskiej ani też architektury. Istnieje tylko jedna cerkiew liniana około 200 lat. Wybudowana została z drewna przez członków tej miejscowej gromady. Obecnie cerkiew ta podlega remontowi z powodu próchnienia ścian.
- 2) Bogactw mineralnych dotychczas nie odkryto żadnych. Przed kilkunastu latami próbowano wydobywać ropę naftową, która według wszelkich danych prawdopodobnie znajduje się na tym terenie, jednak wiercenia z niewiadomych przyczyn przerwano.
- 3) Organizacja społeczno-oświatowa nie istnieje żadna.
- 4) Z ośrodków kulturalnych istnieje Czytelnia „Przivity”. Przy tej Czytelni istnieje orkiestra dęta. Działalność „Przivity” i orkiestry obecnie zupełnie bierna z powodu zajęcia domów ludowych i świetlicy przez inżynierów przeprowadzających komasację gruntów.
- 5) Zśród organizacji gospodarczych funkcjonuje na uwagę Kółko hodowli owiec, która jest najwzrostej czynna i Kółko Rolnicze (polako-ruchie), którego działalność jest również aktywne. We wsi też istnieje także Kooperatywa rolnicza, która rozwija się słabo, gdyż opóźnień jest

ziskane & innych sklepów.

6.) Z posród piśm gospodarczych bywa czytany najczęściej „Flora” i Kooperatywna Rodzyna” ras i gazet: „Kurier codzienny, Mały Dziennik, Koring, Gonięć poranny, Nowy wiek, Nowy kras, Narodna Sprawa, a także „Nasz Łemko” i Trapat.

7.) Biblioteka istnieje tylko przy Dyktalni Powiaty, która mieści się w domu Ludowym.

8. Stan dróg w tutejszej miejscowości naogół dobry, odległość od miasta powiatowego wynosi 30 km. - połączenie koleją.

Odległość od najbliższego hosiote, (w Kemoniszy) wynosi 6 km.

9. Możliwości pod względem turystycznym - udrożnionym mogłyby zaistnieć, gdyż w tutejszym lesie w pobliżu wsi znajdują się źródła siarczkanej wody, które w pewnych części mogłyby być wykorzystane. Ludność miejscowa byłaby w tym kierunku przychylnie nastawiona, gdyż miałyby służyć swoim produktom.

Kierownik publ. szkoły powiatowej.

Lesław Kozłowski

KIEROWNICTWO ~~PAŁ.~~ SZKOŁY ~~W~~ RZEPEDZI.

Dnia 14. czerwca 1939.

Do Nr. 63/38.

Kwestionariusz w sprawie badania środowiska.

Inspektorat Szkolny
w Sanoku.

W myśl polecenia Inspektoratu Szkolnego z dnia 30/IV b.v. Nr. 4432/38 Kierownictwo szkoły przedkłada po raz drugi Kwestionariusz w sprawie badania środowiska i nadmieniam, że podobny kwestionariusz przedłożony został w dniu 21/IV. 1939r. w osobnej kopercie z napisem „Ciąg dalszy monografii obwodu.” na co Kierownictwo szkoły posiada potwierdzenie urzędu powiatowego.

Kierownictwo szkoły pomocniczej.
Lubomirski Józef

Repetit - significo lern

Prepecti' - nuy' ce' nuy'
na' nuy' lo' l' nuy'